

Er gaat veel veranderen op De Mars, het oudste bedrijventerrein van Zutphen. Samen met de provincie Gelderland werkt de gemeente Zutphen hard aan de uitvoering van de plannen. Bedrijven, woningen, parkeergelegenheid, nieuwe toegangswegen: ze krijgen allemaal een eigen plek op De Mars. In deze nieuwsbrief leest u hier meer over.

DE VOORDELEN VAN
PARKMANAGEMENT

GMB KOOPT
DEEL FORT DE POL

SNELLER WERKEN
AAN DE MARS!

Stedenbouwkundig plan Noorderhaven klaar!

Het is zover: het Stedenbouwkundig plan voor Noorderhaven is af. Dit plan laat zien hoe Noorderhaven er grofweg uit komt te zien. Met een nieuwe haven, kantoren langs het spoor, woningen en ruimte voor onder meer scholen, horeca en een hotel.

“In het Stedenbouwkundig plan neemt de IJssel een belangrijke plaats in”, zegt Edwin Koning, projectleider van Programmabureau De Mars. “We brengen de rivier het gebied binnen in een nieuwe, levendige haven – iets groter dan de Vispoorthaven. Een prachtige en sfeervolle plek om te wonen, te werken en te recreëren. In Noorderhaven komen appartementen en eengezinswoningen, voor de verkoop en de verhuur. Dit worden voor een deel sociale koop- en huurwoningen, vooral bestemd voor de huidige bewoners van het Marswegkwartier. Ons streven is dat de eerste woningen in 2012 klaar zijn.”

Bloksgewijs inrichten

“Het Stedenbouwkundig plan is opgesteld in nauwe samenwerking met Heijmans/Proper-Stok, NS Poort, ProRail en Woonbedrijf

ieder1”, vervolgt Edwin Koning. “We staan dan ook allemaal vierkant achter de inhoud ervan. We beginnen met de infrastructuur en gaan dan bloksgewijs te werk met het inrichten van het gebied. We bekijken welk type woningen er in een blok passen, hoe het bestemmingsplan er uit moet zien en hoe we de financiën en de exploitatie rond krijgen. Belangrijk is in ieder geval dat Provinciale Staten zeven miljoen euro beschikbaar heeft gesteld voor Noorderhaven en de ontwikkeling van de spoorzone. Dit hing al een tijdje in de lucht, maar onlangs hebben we de definitieve bevestiging gekregen. Verder bepalen we hoe we het binnengebied indelen: welke plekken zijn openbaar en welke privé? Zodra er een blok klaar is, doen we hetzelfde met het volgende. Zo bouwen we Noorderhaven verder uit tot een mooi nieuw deel van Zutphen!”

Meepraten

Op dit moment buigt de gemeenteraad zich over het plan. Edwin Koning: “Als de raadsleden het goedkeuren, gaan we verder met de uitwerking van de openbare ruimte, de inrichting van het gebied en het uitwerken van de blokken en binnengebieden. Het Stedenbouwkundig plan kan op details dan ook nog veranderen. In het najaar ligt er een ‘definitief ontwerp’ van het plan en willen we het nieuwe bestemmingsplan voor het gebied in procedure brengen. Dan kan iedereen formeel via inspraak zijn of haar mening over het plan geven.”

Samen bouwen aan de toekomst

De gemeente Zutphen investeert graag in De Mars. Zodat het een mooi, modern gebied wordt, dat er netjes uitziet. Om in deze onzekere tijden de economie draaiend te houden, willen we achter een aantal projecten extra vaart zetten. Daarom hebben we de provincie Gelderland en de ministeries van EZ en VROM gevraagd of we eerder kunnen beginnen met de verschillende infrastructurele werken in het noorden van De Mars en rond het station. Deze stonden oorspronkelijk na 2011 gepland.

Ook bedrijven op De Mars tonen initiatieven om van De Mars iets moois te maken. Zoals GMB, dat een deel van Fort de Pol heeft gekocht - zoals u elders in deze nieuwsbrief kunt lezen. Hierdoor wordt dit deel van De Mars ook echt gebruikt waar het voor bedoeld is: bedrijventerrein. En dat GMB actief meedenkt en meewerkt om onze energieneutrale ambitie waar te maken, is natuurlijk helemaal mooi! Ik waardeer het zeer dat GMB er, samen met ons, de schouders onder wil zetten.

Een ander mooi initiatief is het idee van Eefdenaar Hans Hof om de spoorlijn tussen Zutphen en het Twentekanaal te overkappen met zonnecollectoren. De energie die deze collectoren opwekken, kunnen we dan elders in Zutphen gebruiken. Spoorbeheerder ProRail is enthousiast en onderzoekt of dit kan en of het genoeg rendement oplevert. Ik hoop het van harte, want dan zijn we alweer een stap verder richting een energieneutrale gemeente!

Rik de Lange,
programmawethouder De Mars
r.delange@zutphen.nl

Samen sterk!

De voordelen van parkmanagement

Binnen Programmabureau De Mars werkt Peter Heeren aan het opzetten van een onafhankelijke parkmanagementorganisatie. Dit doet hij samen met partijen als de Kamer van Koophandel, de gemeente Zutphen, de stichting Handel en Industrie Zutphen (HIZ) en de ondernemersvereniging VVKZ. Met als doel: betere en goedkopere producten en diensten voor ondernemers op De Mars.

"Bij parkmanagement gaat het erom de krachten op een bedrijventerrein te bundelen", geeft Peter Heeren aan. "Hiermee bereik je veel meer dan in je eentje. Bij het aanvragen van glasvezel bijvoorbeeld. Of bij de beveiliging. Samen sta je sterk. En het is vaak nog veel goedkoper ook! Denk maar aan het collectief inkopen van energie, telecomvoorzieningen of het gezamenlijk afvoeren van afval. Maar we kunnen ook hele praktische adviezen op maat leveren, bijvoorbeeld op het gebied van duurzaam ondernemen of energiebesparing. Het lidmaatschap moet voor ondernemers dan ook meer opbrengen dan de contributie."

Veiligheid

Monique Kuijpers-van Halder werkt bij de Kamer van Koophandel en is nauw betrokken bij de plannen voor parkmanagement op De Mars: "Ik let vooral op de beveiliging en bewaking - ook vanuit mijn rol binnen het samenwerkingsverband Werk in Bewaking. Dit heeft al tot goede resultaten geleid op de Zutphense bedrijventerreinen. Kijk maar

<< Binnenkort gaat het cameratoezicht van start

naar de dagelijkse surveillance door Veneberg Security. Hierdoor is het aantal inbraken op de Zutphense bedrijventerreinen gedaald van 100 in 2005 naar 39 in 2008. Voor De Mars geldt in dezelfde periode een daling van 74 naar 26. En dan gaat binnenkort het cameratoezicht nog van start. Als we dit soort zaken oppakken met verschillende ondernemers, wordt het hier steeds veiliger. Want hoe meer deelnemers, hoe meer geld om dingen te realiseren!"

Wensen en behoeften

"Parkmanagement werkt alleen als we weten wat er bij de ondernemers speelt", zegt Peter Heeren. "Daarom gaan we binnenkort alle ondernemers op De Mars langs om te vragen wat hun wensen, behoeften en eventuele klachten zijn - en wat zij zelf misschien te bieden hebben voor collega's op De Mars. Een logische vervolgstap zal zijn om ook op de andere bedrijventerreinen in Zutphen het parkmanagement aan te bieden. Zo kunnen we samen zorgen voor een schoon, veilig en prettig ondernemingsklimaat. Ik wil ondernemers hierbij dan ook meteen vragen om alvast na te denken over hun wensen en behoeften, zodat ze voorbereid het gesprek ingaan. En daar wil ik bij meegeven: wat één bedrijf niet voor elkaar krijgt, lukt 100 bedrijven samen vaak wel. Dus schroom niet!"

Spoorwissel De Mars krijgt nieuwe bestemming

Duurzaamheid, daar draait het om op De Mars. Dus als er 'oude onderdelen' gerecycled kunnen worden, gebeurt dat. Zo ook met de spoorwissel in de Havenstraat. Deze wordt gebruikt in een nieuw te bouwen attractiepark van de Veluwsche Stoomtrein Maatschappij (VSM) in Loenen.

"Dit soort straatwissels zijn erg duur", zegt Paul van Buuren, bestuurslid van de VSM. "Ze zijn ingebouwd in de straat, zodat je er makkelijk overheen kunt lopen. We zijn dan ook erg blij dat Programmabureau De Mars ons heeft geholpen de wissel in ons bezit te krijgen. Inmiddels ligt 'ie veilig bij ons in de opslag tot we 'm kunnen gebruiken in ons attractiepark. Hij heeft al een plekje op de bouwtekening!"

Nieuwe bewegwijzering op De Mars

De afgelopen jaren zijn er steeds meer bedrijven bij gekomen op De Mars. Vooral de woonboulevard is flink uitgebreid. Om bezoekers de weg te wijzen, zijn er ook steeds meer borden bijgekomen. Maar hierdoor werd het juist vaak minder overzichtelijk. Om te voorkomen dat gevaarlijke situaties ontstaan, komen er na de zomer nieuwe, praktische en herkenbare borden.

"Hoe meer verschillende borden er kwamen, hoe onoverzichtelijker het werd", zegt Michèle van Leest, verkeerskundig medewerker bij de gemeente Zutphen. "We hebben wel richtlijnen waar de borden aan moeten voldoen, maar deze werden niet meer goed nageleefd. Daarom hebben we een werkgroep in het leven geroepen om

praktischer voor bezoekers, maar ook aantrekkelijker voor het hele winkelgebied."

Uitstraling

De werkgroep bestaat - naast Michèle van Leest - uit ondernemers op De Mars. Zoals Hans-Jaap Eijerkamp van de gelijknamige meubelzaak. Hij is blij dat er nieuwe borden komen: "Wegwijzers van verschillende groottes en in verschillende kleuren doen afbreuk aan de uitstraling van De Mars. Met nieuwe, eenduidige borden zorgen we voor meer aanzien. Om ideeën op te doen, hebben we rondgekeken op andere bedrijventerreinen. Aan de hand hiervan - en op basis van onze eigen wensen - hebben we richtlijnen opgesteld." Michèle van Leest vult aan: "Er komen nu borden in drie kleuren. Elke kleur verwijst naar een belangrijk cluster van De Mars: Eijerkamp, het Polplein en de Family Mall. Zodra je het bedrijventerrein op komt rijden, kun je dus één kleur aanhouden. Praktisch en heel klantvriendelijk!"

WEGWIJZERS VAN VERSCHILLENDE GROOTTES EN IN VERSCHILLENDE KLEUREN DOEN AFBREUK AAN DE UITSTRALING VAN DE MARS

opnieuw te bepalen aan welke voorwaarden de bewegwijzering moet voldoen. Hierbij gaat het om borden van bedrijven die zich voor 100% richten op de particuliere markt, zoals meubel- en keukenzaken. Als we één lijn aanhouden, is dat niet alleen

Nieuwe mogelijkheden voor opwekking en levering van energie

GMB koopt deel Fort de Pol

GMB heeft ruim vijf hectare terrein van de voormalige vuilstort Fort de Pol gekocht van de gemeente Zutphen. Op dit deel van De Mars wil GMB haar bedrijfsactiviteiten op het gebied van water, energie en bodem uitbreiden en werken aan nieuwe energievoorzieningen. Hiermee zet het bedrijf een concrete stap naar een duurzaam en energieneutraal bedrijventerrein.

Omdat de gemeente Zutphen zuinig wil omgaan met de beperkte ruimte, wordt Fort de Pol geschikt gemaakt als bedrijventerrein. Circa een derde van het terrein is sinds 18 maart in handen van GMB. "Op dit deel van De Mars kunnen we onze bedrijfsactiviteiten uitbreiden en het duurzame karakter ervan verder versterken", geeft directeur Gerrit-Jan van de Pol aan. "Het uitbreiden van onze bestaande slibverwerkingsactiviteiten op De Mars levert een hoop voordelen op. Eén van de belangrijkste is het leveren van elektriciteit en warmte aan andere bedrijven en - toekomstige - bewoners op De Mars."

Duurzame brandstof

"Dit realiseren we door hier rond 2011 een vergistingsinstallatie te plaatsen", vervolgt

hij. "Hiermee kunnen we afvalwater en slib van bedrijven vergisten en ontwateren. Zo ontstaat biogas. Bij het verbranden van deze duurzame biobrandstof komt energie en warmte vrij. Deze kunnen we zelf weer gebruiken voor het nadrogen van compost, onze andere vorm van biobrandstof. Dit zorgt voor extra droge, compacte korrels en dus minder wegtransport. Hierdoor zijn we dus energieneutraal: we wekken zelf energie op voor ons eigen productieproces. De elektriciteit die we overhouden, kunnen we leveren aan andere bedrijven en bewoners - op De Mars of ergens anders in Zutphen. En met de restwarmte kunnen we zo'n 4.000 woningen voorzien van warm tapwater of vloerverwarming. Dus wat binnenkomt als afgedankt slib, gaat er weer uit als groene energie en warmte."

Een schone Mars: doet u mee?

Voortaan maken medewerkers van Delta elke maand het openbare deel van De Mars schoon. Om bezoekers en werknemers op De Mars te stimuleren het bedrijventerrein netjes te houden, komen er vanaf medio juni afvalbakken langs de belangrijkste looproutes. Bent u ondernemer op De Mars en kan uw eigen terrein ook wel een opknappertje gebruiken? Bijvoorbeeld door op te ruimen of de groenvoorzieningen bij te houden? Dan kunt u eveneens bij Delta terecht. Voor bevestiging van uw deelname of meer informatie over de aantrekkelijke tarieven kunt u contact opnemen met Programmabureau De Mars, telefoon (0575) 587 950.

Zutphen energieneutraal

Op deze manier helpt GMB de gemeente Zutphen om haar wens van een energieneutraal Zutphen in 2020 te realiseren. "We zijn met de gemeente in gesprek hoe we dit het beste kunnen vormgeven", vertelt Gerrit-Jan van de Pol. "We brengen nu een aantal scenario's in kaart. Zoals een goed geïsoleerd warmtenet waarmee we aansluiten op de nieuwe woningen op De Mars. De gemeente maakt uiteindelijk een keuze, waarna we hopelijk eind juni de plannen verder kunnen concretiseren. Zodat we in 2011 nóg duurzamer aan de slag kunnen!"

Gerrit-Jan van de Pol >>

Werken aan duurzaamheid, hoe doe je dat?

Zoals u in één van de vorige nieuwsbrieven heeft kunnen lezen, wil Programmabureau De Mars dat ondernemers en bewoners op De Mars milieubewuster gaan handelen. Duurzaamheidscoördinator Pieter Delleman stimuleert hen hierin.

“We moeten zo weinig mogelijk energie verspillen en zoveel mogelijk besparen”, geeft Pieter Delleman aan. “Om dit te realiseren, hebben we bedrijven op De Mars voorzien van energieadvies op maat. Bijvoorbeeld tips om bepaalde bedrijfsgebouwen beter te isoleren of het anders afstellen van elektrische installaties. Ook hebben we ondernemers kritisch naar hun energiefactuur laten kijken.”

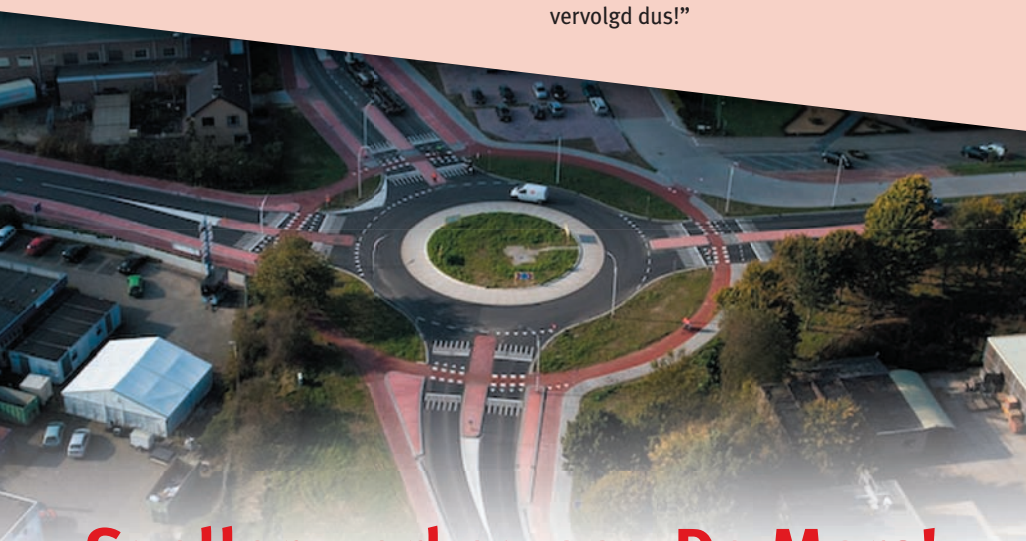
Duurzaam inkopen

“De overheid - ook de gemeente Zutphen - kijkt bij het afnemen van producten of diensten steeds meer naar de milieuaspecten”, vervolgt Pieter Delleman. “Samen met de provincie Gelderland hebben we op 9 april een bijeenkomst over duurzaam inkopen

georganiseerd, om kenbaar te maken wat dit betekent voor de betrokken ondernemers. Om per bedrijf beter te kunnen ingaan op de details, organiseren we aansluitend ook workshops op maat.”

Energie neutraal

Daarnaast wordt hard gewerkt aan de wens om De Mars in 2020 energieneutraal te laten functioneren. Pieter Delleman: “We hebben onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor koude- en warmteopslag (KWO) in de bodem. Er moeten nog wel wat proefboringen plaatsvinden, maar de vooruitzichten zijn hoopgevend! Als blijkt dat we hiermee verder kunnen, gaan we bekijken wat de rol van de gemeente hierin moet zijn. Zowel op juridisch als op organisatorisch vlak. Wordt vervolgd dus!”

Sneller werken aan De Mars!

Afgelopen jaar is een begin gemaakt met een aantal civieltechnische projecten om De Mars opnieuw in te richten. Zoals de realisatie van de nieuwe rotonde, het werk aan de Industrieweg Oost, aan de Pollaan en bijvoorbeeld het uitbaggeren van de Industriehaven. “Voor de komende jaren staat er nog meer op het programma. Maar waarom zouden we wachten als we hiermee nu de economie kunnen stimuleren?”

Aan het woord is Mirjam Huffstadt, programmadirecteur De Mars. “We hebben de ministeries van Economische Zaken en VROM, de gemeente Zutphen en de provincie Gelderland gevraagd of we eerder kunnen beginnen met de andere projecten in het noordelijk deel van de Mars. En we hebben groen licht gekregen. Daar zijn we ontzettend blij mee! Zo kunnen we in deze economisch onzekere tijd toch investeren in een goed bedrijventerrein met toekomst-

waarde. En houden we meteen de werkgelegenheid op peil.”

Concreet gaat het om een aantal projecten in Mars-Noord. Zoals het aanleggen van een ontsluitingsweg voor Fort de Poel, het verbeteren van een aantal zijstraten van de Pollaan, de herstructurering van het noord-oostelijk deel van De Mars in de omgeving van de N348 en de reconstructie van het oostelijk deel van de Industrieweg.

Nieuwe websites De Mars en Marswegkwartier

www.mars-zutphen.nl is vernieuwd. Op deze website vindt u het laatste nieuws over de plannen voor – en werkzaamheden op – De Mars. Speciaal voor bewoners van het Marswegkwartier is het interessant om te weten dat er sinds kort ook een nieuwe gemeentelijke wijkwebsite is: www.zutphen.nl/wijkendorp. Onder het kopje Marswegkwartier vindt u alle informatie over belangrijke zaken in uw wijk.

Colofon

Deze nieuwsbrief is een uitgave van de gemeente Zutphen en wordt mede mogelijk gemaakt door de provincie Gelderland en het ministerie van EZ.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Programmabureau De Mars
Pollaan 49 (tegenover het Polplein)
Postbus 41
7200 AA ZUTPHEN
(0575) 587 950
demars@zutphen.nl
www.mars-zutphen.nl

Telefoon

E-mail

Website

Vormgeving

Drukwerk

Teksten

Eindredactie

Beeldmateriaal

Weevers Walburg, Zutphen.

Drukkerij Weevers, Vorden

Tekst Moet Lopen

Programmabureau De Mars,
gemeente Zutphen

Hugo Nienhuis, Willem Feith, KCAP

Aan de inhoud van deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.